

Dosarul nr. 2ra-1160/23
2-19093676-01-2ra-11082023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (Iu. Potînga)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Pahopol, R. Pulbere, A. Malîi)

ÎNCHEIERE

19 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Stela Procopciuc
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Voiloșnicov Maria, reprezentată de avocatul Liliana Munteanu,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Lilia Șapovalov împotriva Mariei Voiloșnicov cu privire la repararea prejudiciului material, moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 13 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 23 aprilie 2019, Lilia Șapovalov a depus cerere de chemare în judecată împotriva Mariei Voiloșnicov cu privire la încasarea sumei de 75 635,38 de lei, cu titlu de prejudiciu material și a sumei de 50 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 7 698,41 de lei.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, este proprietara ap. XXXX, iar Maria Voiloșnicov este vecina ei și este proprietara ap. XXXX, amplasat la un nivel mai sus. La 25.07.2018 a avut loc un incendiu în ap. XXXX, apartament care este amplasat la etajul V al blocului locativ, incendiul fiind lichidat de către colaboratorii DSP Rîșcani. Pentru stingerea incendiului colaboratorii DSP Rîșcani au folosit trei autocisterne cu apă. În urma investigării cauzelor producerii incendiului, prin încheierea specialistului superior SAÎI Rîșcani din 26.07.2018 pe baza incendiului produs la 25.07.2018 în ap. XXXX s-a constatat că izbucnirea incendiului a avut loc în a doua odaie de la intrarea acestei locuințe.

A indicat reclamanta că, în urma incendiului au fost supuse arderii lucruri vechi acumulate în odaia respectivă, în rezultatul temperaturii a fost deteriorată tencuiala de pe tavan și peretele drept de la intrare. Ținând cont de poziția focarului inițial, precum și circumstanțele și condițiile dezvoltării și depistării, dar și explicațiile martorilor oculari, pentru determinarea cauzei generării incendiului a fost înaintată versiunea incendierii intenționate.

Versiunea incendierii intenționată a fost bazată pe rezultatele controlului la fața locului precum și declarațiile martorilor, care au comunicat că în acest apartament se acumulează lucruri învechite de către persoane care duc un mod de viață anti-social, consumă băuturi alcoolice, se droghează, precum și că au mai avut loc incendieri în locuință. Concluzia finală fiind izbucnirea incendiului prin incendiere intenționată.

A relatat reclamanta că, urmare a stingerii incendiului din XXXX, apa s-a scurs în XXXX fiind deteriorate podurile, parchetul și pereții. Conform Raportului de expertiză extrajudiciară nr. 03 din 08.08.2018 întocmit de către expertul judiciar în construcții Achimov Anatol s-a constatat că, pentru înlăturarea defectelor cauzate în XXXX, prin stingerea incendiului în XXXX din 25.07.2018 urmează a fi făcută reparație curentă, prejudiciul material fiind estimat în cuantum de 75 635,38 de lei. S-a constatat că, ap. XXXX a suportat scurgere de apă din apartamentul amplasat la etajul superior al aceluiași bloc locativ.

Urmele de inundare depistate în interiorul XXXX prezintă stare tehnică nesatisfăcătoare care influențează și are un impact negativ asupra sănătății proprietarilor cu nerespectarea normativelor tehnice în construcții, normele sanitare și normelor anti-incendiarie. S-au constatat defecte vizibile pe tavanul, pereții și pardoseala încăperilor din ap.42, mai intens în zona unde s-a prelins șiroaie de apă, fiind apărute pete de culoare surie-gălbuie cu prezența gradului începător de mucegai.

A mai susținut că tavanul încăperilor locative și coridorului este finisat cu vopsea pe bază de copolimeri vinilici în emulsie apoasă, tavanul grupului sanitar este format parțial din plăci de ipsos cu vopsea pe bază de copolimeri vinilici în emulsie apoasă, pereții sunt finisați cu tapetă lavabilă de calitate superioară, pardoseala încăperilor este placată cu parchet de calitate superioară, care a suportat defecte vizibile ce nu pot fi înlăturate local.

A solicitat reclamanta încasarea sumei de 75 635,38 de lei, cu titlu de prejudiciu material și a sumei de 50 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată suportate în vederea examinării litigiului în mărime de 7 698,41 de lei și 5 000 de lei cu titlu de asistență juridică, iar în total suma de 12 357,21 de lei.

Prin hotărârea din 14 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), a fost admisă parțial, cererea de chemare în judecată depusă de Lilia Șapovalov.

S-a încasat de la Voiloșnicov Maria în beneficiul Liliei Șapovalov prejudiciul material în sumă de 75 635,38 de lei.

S-a încasat de la Voiloșnicov Maria în beneficiul Liliei Șapovalov cheltuielile de judecată proporțional părții admise, alcătuite din taxa de stat în sumă de 2 269,06 de lei, costurile de efectuare a expertizei în sumă de 5 200 de lei, costuri privind furnizarea informației din RBI în sumă de 61,20 de lei, costuri poștale în sumă de 6,95 de lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 4 000 de lei, iar în total suma de 11 537,21 de lei.

În rest, acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

La 18.04.2022, Voiloșnicov Maria a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 14.04.2022, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii, cu adoptarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiată.

La 25.10.2022, Bînzari Liliana în interesele Liliei Șapovalov a declarat apel incident împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 14.04.2022, solicitând admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii, în partea respingerii pretențiilor de reparare a prejudiciului moral, cu adoptarea în această parte a unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 13 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Voiloșnicov Maria și cererea de apel incident depusă de Lilia Șapovalov, reprezentată de avocatul Liliana Bînzari și a fost menținută hotărârea din 14 aprilie 2022 a Judecătorei Chișinău (sediul Centru).

Pentru a decide astfel instanța de apel a reținut că, este justă concluzia instanței de judecată ierarhic inferioară cu privire la încasarea de la Voiloșnicov Maria în beneficiul Liliei Șapovalov a sumei de 75 635,38 de lei cu titlu de prejudiciu material cauzat. Or, prin concluzia expertului judiciar particular s-a constatat cu certitudine că paguba materială cauzată proprietarului apartamentului nr. XXXX, Șapovalov Lilia este din cauza inundației din apartamentul XXXX, ca urmare a incendierii intenționate a apartamentului, proprietarul căruia este Maria Voiloșnicov. Astfel, constatările date resping invocările apelantului din cererea de apel precum că, concluziile primei instanțe cu privire la vinovăția sa ar fi arbitrare și neîntemeiate.

A mai indicat că, cu referire la cererea de apel incident declarată de Lilia Șapovalov, reprezentată de avocatul Liliana Bînzari în partea respingerii pretenției de compensare a cheltuielilor de judecată și încetării procesului ce vizează repararea prejudiciului moral, instanța de apel a menționat că, prin cererea din 28.01.2021, avocatul Bînzari Liliana, în interesele Liliei Șapovalov, a renunțat parțial la cerințe, și anume, în partea reparării prejudiciului moral. Conform bonului de plată seria QL nr. 915359 din 18.01.2021, se atestă că, Șapovalov Lilia a achitat în beneficiul avocatului Liliana Bînzari suma de 5 000 de lei, cu titlu de asistență juridică, în temeiul contractului nr. 37 din 02.12.2019.

Prin urmare, instanța de apel a remarcat că, prima instanță a admis în parte cheltuielile de judecată solicitate de reclamantă, în mărime de 4 000 de lei, considerându-le reale, necesare și rezonabile, dar nu a încasat această sumă ținând cont de quantumul pretențiilor admise. Respectiv, aserțiunea apelantei precum că, dânsa a suportat cheltuieli de judecată în mărime de 5 000 de lei și instanța urma să le încaseze pe deplin, nu poate fi luată în considerare, pretențiile inițiale formulate fiind esențial reduse, astfel, în opinia Curții de Apel Chișinău instanța de fond corect a ajuns la concluzia că, doar suma de 4 000 de lei este reală, necesară și rezonabilă pentru prestația avocatului.

A remarcat instanța de apel netemeinicia în ansamblu a cererilor de apel declarate, dat fiind faptul că, în susținerea acestora, apelanții nu au adus niciun argument plauzibil, motivându-și cererile de apel doar prin reiterarea argumentelor aduse și în fața primei instanțe. Or, apelul este continuarea fondului, astfel, apelantul urma să administreze probe, să anexeze acte și alt material probator care ar răsturna soluția instanței de fond, acțiuni care la caz, nu au fost întreprinse de către apelant, astfel, se constată formalitatea cererii de apel.

A concluzionat că, în lipsa unor argumente coerente și convingătoare, precum și a unui suport probator de natură să răstoarne soluția adoptată pe caz, Colegiul conchide că, instanța de fond a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea

cauzei, a oferit apreciere justă probelor administrate și a aplicat corect normele de drept material și procedural.

La 19 iulie 2023 Voiloșnicov Maria, reprezentată de avocatul Liliana Munteanu, a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond și pronunțarea unei decizii noi, de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, dezacordul cu hotărârile instanțelor inferioare și suplimentar a mai indicat că soluția instanței este contrară legii și nemotivată, în particular prin prisma motivelor de fapt și de drept la care s-a făcut alegație.

A susținut că, motivarea soluției adoptate de către instanța judecătorească constituie o îndatorire care înlătură orice aspect discreționar în realizarea justiției, acordând părților posibilitatea să-și formeze convingerea cu privire la legalitatea și temeinicia soluției adoptate. Anume motivarea soluției prezumă punerea în evidență a unor date concrete, care folosite ca premise, pot determina formularea unei concluzii logice.

Recurenta a menționat că, în urma analizei conținutului hotărârilor contestate, se atestă că instanțele inferioare, pripit și fără o analiză a tuturor împrejurărilor cauzei, au admis acțiunea intimatei, or, instanțele nu au stabilit natura juridică a raporturilor juridice dintre părți, nu au supus analizei poziția recurentei prin prisma legislației și probatoriului, respectiv, instanțele, prin aplicarea greșită a normelor de drept material și procedural, au ajuns greșit la concluzia de admitere a acțiunii.

A mai susținut recurenta că, instanțele inferioare nu și-au motivat hotărârile în conformitate cu circumstanțele cauzei stabilite și nu au cercetat obiectiv probele, limitându-se doar la o motivare transcrisă dintr-o hotărâre în altă. Instanțele inferioare urmau să constate existența în acțiunile/inacțiunile Mariei Voiloșnicov a legăturii cauzale dintre faptă, prejudiciu și vinovăție.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la data de 13 iunie 2023.

Conform materialelor cauzei, rezultă că decizia instanței de apel a fost expediată participanților la proces, la data de 28 iulie 2023 (f.d.24, vol.2).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul declarat de Voiloșnicov Maria, reprezentată de avocatul Liliana Munteanu, la data de 19 iulie 2023 se consideră depus în termenul stabilit de lege.

La data de 21 august 2023, Șapovalov Lilia, reprezentată de avocatul Liliana Bînzari, a depus referință prin care a solicitat respingerea cererii de recurs declarată de Voiloșnicov Maria, reprezentată de avocatul Liliana Munteanu.

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul

Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art.IV, V pct.1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul declarat de Voiloșnicov Maria, reprezentată de avocatul Liliana Munteanu, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise

(Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmers c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Voiloșnicov Maria, reprezentată de avocatul Liliana Munteanu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270 și 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Voiloșnicov Maria, reprezentată de avocatul Liliana Munteanu.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc